

Teylers Stichting, Teylers Museum en wetenschappelijk onderzoek

Teylers museum is in 1784 geopend als een modern onderzoeks- en kennisinstituut voor kunst en wetenschap. De oorspronkelijke doelstelling van Teylers Stichting was het genereren en verspreiden van kennis middels de vorming van collecties, het uitschrijven van prijsvragen en het houden van voordrachten. Tot ver in de 20ste eeuw was Teylers Museum dan ook een modern kennisinstituut, met laboratoria, actuele collecties en een wetenschappelijke onderzoekstaak. Naarmate steeds grote delen van de collecties hun directe onderzoeksfunctie verloren en daarmee zelf museumobjecten werden, is de nadruk steeds sterker komen te liggen op de museale functie van Teylers Museum, zeker nadat halverwege de 20ste eeuw de laboratoria definitief gesloten werden.

Waar echter de relevantie van de collecties voor natuurwetenschappelijk onderzoek is afgenomen, is hun betekenis voor cultuurhistorisch onderzoek evenredig toegenomen. Dat geldt zowel de unieke collecties zelf, hun onderlinge samenhang, hun behuizing en de goeddeels onveranderde wijze van presentatie, als de omvangrijke documentatie, te vinden in de archieven van het Museum, die tevens betrekking heeft op andere activiteiten van de Stichting. Om de rijke onderzoekstraditie van Teylers Museum op een eigentijdse manier te continueren werken stichting, museum en genootschappen samen op het gebied van het faciliteren, bevorderen, verrichten en zichtbaar maken van wetenschappelijk onderzoek aan de museale collecties en archieven. Daartoe is het volgende kader geformuleerd:

Aard van het onderzoek

Het onderzoek richt zich primair op het materiële en immateriële erfgoed van Teylers Stichting als instituut: het museum als instelling (gebouw, inrichting, bezoekers) en de afzonderlijke collecties met inbegrip van de bibliotheek, de stichting (directeuren, hofjes) en de genootschappen (leden, lezingen, prijsvragen), de in de Teylers-traditie tot uiting komende Verlichtingsidealen en hun doorwerking in kunst, wetenschap en religie.

Faciliteren van onderzoek

Het museum beheert de collecties, de bibliotheek, het archief en het monumentale gebouw. Het museum faciliteert wetenschappelijk onderzoek door de collecties te ontsluiten en voor onderzoek beschikbaar te stellen en door onderdak te bieden aan – en mede organiseren van - wetenschappelijke congressen. De genootschappen en Teylers' hoogleraren bieden daarbij de mogelijkheid tot academische inbedding van onderzoek aan Teylers' erfgoed, Teylers Stichting faciliteert onderzoek financieel door het mogelijk maken van de prijsvragen, de instelling van fellowships en incidenteel door financiële ondersteuning van congressen en publicaties.

Teyler Fellowships

Om het onderzoek aan te moedigen en te ondersteunen hebben Stichting en Museum tevens zogenaamde Teyler Fellowships in het leven geroepen. Deze fellowships zijn bestemd voor onderzoekers uit binnen- en buitenland en kennen een looptijd van

twee tot zes maanden. Ze zijn bedoeld voor onderzoek dat bijdraagt aan verdere documentatie, interpretatie en contextuele inbedding van het Teylers erfgoed in bredere zin en Teylers wetenschappelijke collecties in het bijzonder. De Fellows krijgen een financiële ondersteuning, een werkplek in het Museum en zo nodig ondersteuning bij hun onderzoek door Museumstaf en de Teylers-hoogleraren.

Stimuleren en zichtbaar maken van onderzoek

Behalve door het instellen van fellowships wordt onderzoek aan Teylers' erfgoed versterkt door de beoogde komst van een artist/scientist in residence in het Pieter Teyler Huis. De genootschapsleden streven er op hun beurt naar om jaarlijks een winterlezing te koppelen aan de tijdelijke tentoonstelling in Teylers Museum. Ook de met lezingen omlijste bekroning van de genootschapsprijsvragen vindt plaats in het museum en is publiek toegankelijk. In het boekenkabinet van Teylers Museum worden regulier boektentoonstellingen georganiseerd in samenwerking met onderzoekers, die recent onderzoek met een raakvlak met de historische bibliotheekcollectie zichtbaar maken. In samenwerking met Athenaeum Boekhandel vindt maandelijks de bijeenkomst Teylers Ontmoet plaats, waarin recente publicaties worden besproken met een breed publiek.